

**Tisková zpráva Platformy proti hlubinnému úložišti
z 15. června 2026**

**Šok: Ministerstvo životního prostředí se rozhodlo neposuzovat plán,
jak Česko naloží s radioaktivním odpadem**

Jde o účelový výklad v rozporu s evropskou směrnicí i Aarhuskou úmlouvou

Ministerstvo životního prostředí rozhodlo, že návrh „*Koncepce nakládání s radioaktivním odpadem a vyhořelým jaderným palivem v České republice (aktualizace pro období 2025 až 2035 s výhledem po roce 2050)*“ [1] nebude dále posuzován podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí [2]. Protože realizace koncepce může mít významné vlivy na životní prostředí a život lidí, hodnotí Platforma proti hlubinnému úložišti tento krok ministerstva jako účelový v rozporu s evropskou směrnicí [3], ale i Aarhuskou úmlouvou [4]. Zvážíme proto podání stížnosti pro porušení směrnice i úmluvy. Ministerstvo svým postupem odmítlo požadavky a výhrady 26 obcí, 12 spolků a 55 občanů, kteří se k posuzování na výzvu úřadu vyjádřili v dubnu v rámci tzv. zjišťovacího řízení SEA [5].

Ministerstvo tvrdí, že koncepce nebude mít významný vliv na životní prostředí a veřejné zdraví. Ve skutečnosti výrazné urychlení plánovaného harmonogramu přípravy hlubinného úložiště na polovinu oslabuje možnost dostatečně prozkoumat a zhodnotit geologické prostředí, které tvoří rozhodující bezpečnostní bariéru, a tím zvyšuje pravděpodobnost i závažnost potenciálních vlivů na životní prostředí a zdraví obyvatel dotčených obcí. Dosud platná koncepce počítala s výběrem finální lokality pro úložiště v roce 2025 a jeho zprovozněním do roku 2065, nový návrh zkracuje tuto dobu o dvacet let. K výběru finální lokality má dojít do roku 2030 a ke zprovoznění úložiště k roku 2050.

Podstatné navýšení množství vysoceaktivního odpadu v důsledku ambiciózního jaderného programu české vlády zase zvyšuje riziko, že v Česku budou muset vzniknout hlubinné úložiště až dvě se všemi odpovídajícími dopady. Návrh koncepce navýšil oproti té stávající o polovinu množství vysoceradioaktivního vyhořelého jaderného paliva z 9 tisíc tun na 14,5 tisíce tun, oznámený delší provoz Dukovan na celkových 80 let znamená ale ještě větší množství vysoce i méně radioaktivních odpadů. Státní úřady již odmítly vyřadit z plánu vznik tzv. záložní varianty hlubinného úložiště s odůvodněním, že by mohly vzniknout úložiště dvě.

Přístup dnešního aparátu Ministerstva životního prostředí ostře kontrastuje s postupem v minulosti, kdy předchozí verze české vládní koncepce nakládání s radioaktivním odpadem a vyhořelým jaderným palivem byly vždy hodnoceny plným procesem v souladu se zákonem. Ministerstvo dokonce odmítlo splnit závaznou podmínku ze svého souhlasného stanoviska z roku 2017 [6]: „*V případě zásadních změn Koncepce provést opětovné posouzení v rámci procesu SEA. Takovou zásadní změnou by bylo např. rozšíření seznamu o novou kandidátní lokalitu pro konečné HÚ (např. o ETE jih a EDU západ, která jsou v současné době předmětem předběžného šetření).*“ K rozšíření o lokalitu Janoch (původně ETE jih) totiž skutečně došlo rozhodnutím vlády 21. prosince 2020.

Mluvčí Platformy proti hlubinnému úložišti

Michael Forman, starosta města Horažďovice

tel.: 724 181 019, e-mail: forman@muhorazdovice.cz

Ministerstvo ke koncepci zmiňuje [2], že: „nemá jasně vymezenou analytickou, strategickou a implementační část ... převážná část textu jednotlivých kapitol má popisný charakter“. To vnímáme rovněž kriticky, protože předkladatelé nevyhodnocují přínosy a dopady jiných variant, které lze pro řešení problému vyhořelého jaderného paliva zvažovat, než je výstavba hlubinného úložiště. To mělo plné hodnocení napravit.

Michael Forman, mluvčí Platformy proti hlubinnému úložišti a starosta města Horažďovice z lokality Březový potok řekl: „*Jsmo hluboce znepokojeni způsobem, jakým stát pokračuje v řešení problematiky nakládání s radioaktivními odpady a vyhořelým jaderným palivem. Za nepřijatelné považujeme rozhodnutí, že aktualizace Koncepce nakládání s radioaktivními odpady a vyhořelým jaderným palivem nebude posuzována v procesu SEA, přestože došlo ke změně Státní energetické koncepce ve věci rozšíření jaderné energetiky a navýšení předpokládaného množství vyhořelého jaderného paliva. Tyto změny, spolu se značným zdržením při průzkumných pracích nepochybně ovlivní i harmonogram výběru lokality a výstavby hlubinného úložiště. Rozhodnutí neprovést SEA proto vnímáme jako oslabení transparentnosti celého procesu a omezení možnosti veřejnosti podílet se na rozhodování o jednom z nejvýznamnějších dlouhodobých projektů státu. Z těchto důvodů nejspíše podáme podnět Evropské komisi k prověření souladu tohoto postupu s evropskou legislativou.*“

Platforma proti hlubinnému úložišti, která sdružuje 58 členů (40 obcí a měst a 18 spolků), usiluje o prosazení změny v přístupu státu k nakládání s vyhořelým jaderným palivem a dalšími radioaktivními odpady, který se nebude omezovat jen na hlubinné úložiště. Platforma dále prosazuje, aby rozhodnutí o výběru lokality pro případné ukládání bylo podmíněno předchozím souhlasem dotčených obcí. www.platformaprotiulozisti.cz

Další informace může poskytnout:

Michael Forman, mluvčí Platformy proti hlubinnému úložišti a starosta města Horažďovice
tel.: 724 181 019, e-mail: forman@muhorazdovice.cz

Odkazy, poznámky:

[1] Návrh Koncepce nakládání s radioaktivním odpadem a vyhořelým jaderným palivem v České republice (aktualizace pro období 2025 až 2035 s výhledem po roce 2050)
<https://mpo.gov.cz/cz/rozcestnik/pro-media/tiskove-zpravy/vlada-projednala-aktualizovanou-koncepci-nakladani-s-radioaktivnim-odpadem-a-vyhorelym-jadernym-palivem--286918/>

[2] Závěr zjišťovacího řízení v rámci hodnocení vlivů koncepce na životní prostředí:
https://portal.cenia.cz/eiasea/download/U0VBX01aUDI5OUtfemppc3RvdmFjaV8xNTk5ODQ1MTY3MzAyMzM5MTE2NC56aXA/MZP299K_zjistovaci.zip

[3] Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/42/ES ze dne 27. června 2001 o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí. Koncepce nakládání s radioaktivním odpadem a vyhořelým jaderným palivem v České republice je plánem ve smyslu čl. 2 písm. a) této směrnice s významnými vlivy na životní prostředí ve smyslu čl. 3 odst. 1 této směrnice a kritérií uvedených v její příloze II.

[4] Úmluva o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí (Aarhuská úmluva). Ukončením SEA byla veřejnost a dotčené obce

Mluvčí Platformy proti hlubinnému úložišti

Michael Forman, starosta města Horažďovice

tel.: 724 181 019, e-mail: forman@muhorazdovice.cz

zbaveny účasti, kterou zaručuje čl. 7 úmluvy. České právo navíc neposkytuje účinný opravný prostředek proti závěru zjišťovacího řízení SEA (nelze se odvolat a soudní přezkum je sporný), což je v rozporu s čl. 9 odst. 3 úmluvy a zásadou efektivní soudní ochrany.

[5] Informační systém SEA, záznam k hodnocení Koncepce nakládání s radioaktivním odpadem a vyhořelým jaderným palivem v České republice: https://portal.cenia.cz/eiasea/detail/SEA_MZP299K?lang=cs

[6] Závazné stanovisko MŽP na závěr plného procesu hodnocení vlivů na životní prostředí SEA na „Aktualizaci Koncepce nakládání s radioaktivními odpady a vyhořelým jaderným palivem“ z 20.11.2017, č. j.: MZP/2017/710/2721